

Genoeg gaat nooit over

Eerste druk, april 2012  
© 2012 Marieke Dijkshoorn

Illustrator: Cas Beenker

ISBN: 978-90-484-2368-2  
NUR: 340

Uitgever: Free Musketeers, Zoetermeer  
[www.freemusketeers.nl](http://www.freemusketeers.nl)



Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten en onvolkomenheden, noch voor de directe of indirecte gevolgen hiervan.

Niets uit deze uitgave mag zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever worden openbaar gemaakt of verveelvoudigd, waaronder begrepen het reproduceren door middel van druk, offset, fotokopie of microfilm of in enige digitale, elektronische, optische of andere vorm of (en dit geldt zonodig in aanvulling op het auteursrecht) het reproduceren (I) ten behoeve van een onderneming, organisatie of instelling of (II) voor eigen oefening, studie of gebruik welk(e) niet strikt privé van aard is.

# Genoeg

*gaat nooit over*

Marieke Dijkshoorn



*Voor mijn vader, Frans Dijkshoorn (1919-1976),  
vrijheidsstrijder, mijn inspirator*



*De waarnemer  
maakt waarneembaar  
wat hij waarneemt.*

*Zonder waarnemer  
vervallen waarneming  
en het waargenomene.*

*Meer waarnemen  
dan je waarneemt  
is de kunst.*

(Hans Andreus: Observaties)



‘Zullen we hem dan maar op de weegschaal zetten?’ ‘Mijn god, negentien kilo! Dat is veel te zwaar.’

‘Ja, Eva, ik had een kilo of zestien verwacht. Dat woog ie de vorige keer ook. Die weegschaal was wel niet helemaal in orde, maar drie kilo verschil...’

‘Moet er nog water bij?’ ‘Nee, de waterzakken heb ik al gevuld. Alles is compleet. Er moet iets uit, maar ik zou niet weten wat. Tent, bedje, slaapzak, kookspullen en zo. Ik heb alles al minimaal genomen, echt goed uitgekiend.’

‘En die andere rugzak? Geef ’s hier, Teresa. Ook veel te zwaar: zestien kilo. Dat is ook drie kilo te veel.’

‘Ik snap er niets van, maar er iets uithalen gaat gewoon niet. We doen het er maar mee. Als onderweg blijkt dat we toch teveel bij ons hebben, dan kunnen we er alsnog wat uithalen.’

Eva keek bedenkelijk, ze had er weinig vertrouwen in. In alle boekjes stond dat twaalf, dertien kilo voor een rugzak het maximum was, en voor velen was dat zelfs nog te zwaar.

‘Teresa, ik ben er vandoor. Tot morgen, dan brengen Marijn en ik jullie naar het station.’

Toen ze met de weegschaal en een koelbox vol diepvriesspullen die ze voor me zou bewaren, de deur uit was, piekerde ik er nog over na. Ik kon toch echt niet bedenken wat niet per sé noodzakelijk was en thuis kon blijven. Ik liet het maar zo.

Ik keek uit het raampje van de Thalys. Het landschap zag eruit als een bewogen foto. Alleen als ik verder weg kon kijken, was die foto scherp. Ik dacht terug aan de bijzondere ontmoeting tien jaar geleden in Saint-Jean-Pied-de-Port, een prachtig plaatsje aan de voet van de Pyreneeën, waar veel pelgrims vertrekken voor de Camino Francès. Een bejaarde Duitser vertelde over zijn pelgrimstocht. Vier maanden had hij gelopen, van zijn woonplaats in Duitsland naar Santiago de Compostela in Noordwest Spanje. De camino had zijn leven veranderd: na vijftig jaar was hij eindelijk verlost van de verschrikkelijke

beelden van de strijd in Rusland tijdens de Tweede Wereldoorlog. Hij voelde zich vrij, was begonnen aan een nieuw leven. Ieder jaar kwam hij twee weken naar Saint-Jean-Pied-de-Port, om gastheer te zijn in een pelgrimsherberg.

Het had me aangegrepen. Dat een voettocht dat met je kon doen. Ik wist, Dielis wist: eens zouden ook wij op weg gaan naar Santiago.

De trein minderde vaart en reed het Gare du Nord binnen. Op het perron sloeg de hitte me tegemoet. Ook in de metro was het heet. Gelukkig duurde het ritje maar vijf minuten. De tgv naar Montbard stond al klaar, heerlijk koel.

Nog geen drie maanden geleden voelde ik me depressief en ongelukkig. Baan kwijt, toekomst weg, mijn relatie met Dielis ten prooi aan malaise. Zo verdrietig om wat me was aangedaan. Vertrouwen bleek ineens een waanvoorstelling te zijn. Weg was alles waarvoor ik me zoveel had ontzegd, weg de warme gevoelens van solidariteit. Wat bleef er voor me over? Wat moest ik beginnen met die nare gevoelens van afgedankt te zijn en verraden, van agressie en wraak willen nemen?

Ook Dielis bleef ontredderd achter, opgesloten in zijn eigen verdriet. Een onuitgesproken verschil van inzicht leidde ertoe dat Joris tegen zijn vader getuigde, tot voor de rechter, en hem uit zijn leven schrapte. In Dielis kolkte het van woede en wraak. Vernietiging. Hij kon het mooi verpakken en zichzelf ongrijpbaar maken, maar hij wist dat hij zich op een doodlopende weg bevond.

‘Mesdames, messieurs... dans quelques minutes nous arriverons à la gare de Montbard.’

Dielis hielp me met mijn rugzak en even later liepen we naar het plein waar enige bussen klaar stonden. ‘Rijdt u naar Vézelay?’ ‘Non, op zaterdagmiddag gaat de bus niet verder dan Avallon. U kunt een taxi nemen.’ ‘Maar u gaat wel naar Avallon? Kunnen we dan niet beter vandaar uit een taxi nemen? Dat is in ieder geval goedkoper.’ Een uur later stapten we uit, sjorden onze rugzakken op en gingen op zoek naar een taxi. Ik had verwacht dat er wel een klaar zou staan aan het station. ‘Zullen we dan maar richting centrum lopen? Dan vinden we wel iets.’

De buschauffeur die zag dat we niet goed wisten wat te doen, stelde voor ons met zijn eigen auto naar Vézelay te brengen, een vijftien kilometer verder. In een oude Renault, stoffig en vol troep, propten we de rugzakken op de achterbank. Ik kon er nog net naast. Na de airconditioning in de trein en de bus was de auto snikheet. Alle raampjes wagenwijd open en op zijn Frans, met een flinke vaart, reden we door het heuvelland van de Bourgogne. Ik herkende het landschap, de afslag naar de vallei en ineens zag ik in de verte Vézelay met de Madeleine op de heuveltop liggen. Daar zou de pelgrimstocht gaan beginnen!